Dosarul nr.4r-2223/23
Nr. PIGD 4-23024812-02-4r-12062023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Balan Gheorghe

D E C I Z I E
În numele Legii
(d i s p o z i t i v)

9 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Diaconu Mihail
Judecătorii: Lîsîi Ghenadie
Morozan Ghenadie

Judecînd în ședință publică, în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Dilipovici Gheorghe, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 mai 2023, prin care s-a admis ca întemeiată contestaţia Irinei Ciolac împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe din 15 iulie 2022, conform cărora Ciolac Irina a fost trasă la răspundere în conformitate cu art. 235 alin.(1) din Codul contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale în sumă de 600 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenție și s-a recunoscut după Ciolac Irina dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

În confomitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul agentului constatator, Dilipovici Gheorghe.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 mai 2023, prin care s-a admis ca întemeiată contestaţia Irinei Ciolac împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe din 15 iulie 2022, conform cărora Ciolac Irina a fost trasă la răspundere în conformitate cu art. 235 alin.(1) din Codul contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale în sumă de 600 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenție și s-a recunoscut după Ciolac Irina dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Diaconu Mihail

Judecătorii Lîsîi Ghenadie

Morozan Ghenadie

Dosarul nr.4r-2223/23
Nr. PIGD 4-23024812-02-4r-12062023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Balan Gheorghe

D E C I Z I E
În numele Legii

9 noiembrie 2023 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Diaconu Mihail
Judecătorii: Lîsîi Ghenadie
Morozan Ghenadie

Judecînd în ședință publică, în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Dilipovici Gheorghe, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 mai 2023, prin care s-a admis ca întemeiată contestaţia Irinei Ciolac împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe din 15 iulie 2022, conform cărora Ciolac Irina a fost trasă la răspundere în conformitate cu art. 235 alin.(1) din Codul contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale în sumă de 600 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie și s-a recunoscut după Ciolac Irina dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

Procedura de citare legală a fost executată.

A C O N S T A T A T:

1. Prin decizia subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe din 15 iulie 2022, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie, Ciolac Irina a fost trasă la răspundere contravenţională în conformitate cu art. 235 alin.(1) Cod contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale în sumă de 600 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru faptul că, „la 15 iulie 2022, ora 2015, conducând mijlocul de transport de model „Hyundai”, cu n. î. *****, şi deplasându-se pe str. Milescu Spătaru, mun. Chişinău, ignorând prevederile pct. 11 lit. b) RCR, nu avea cuplată centura de siguranţă”.
2. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 mai 2023, s-a admis ca întemeiată contestaţia Irinei Ciolac împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe din 15 iulie 2022, conform cărora Ciolac Irina a fost trasă la răspundere în conformitate cu art. 235 alin.(1) din Codul contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale în sumă de 600 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie și s-a recunoscut după Ciolac Irina dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.
3. Considerînd neîntemeiată hotărîrea în cauză, agentul constatator, Dilipovici Gheorghe în ordinea capitolului VIII al Codului Contravenţional al Republicii Moldova, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului și casarea hotărîrii contestate.
4. În motivarea cererii de recurs s-a invocat că hotărârea emisă de instanţa de fond este unilaterală şi neîntemeiată, or la dosar au fost anexate suficiente probe ce indică la vina contravenientului în comiterea faptei imputate lui.
5. În ședința instanței de recurs, agentul constatator, dar și persoana în privința căreia a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție, deși au fost înștiințați legal despre locul, ora și data ședinței, nu s-au prezentat.
6. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul agentului constatator, Dilipovici Gheorghe este nefondat şi pasibil de a fi respins,

hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 mai 2023, urmează a fi menţinută fără modificări.

7. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.
8. Colegiul constată că prin decizia subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe din 15 iulie 2022, în temeiul procesului- verbal cu privire la contravenţie, Ciolac Irina a fost trasă la răspundere contravenţională în conformitate cu art. 235 alin.(1) Cod contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale în sumă de 600 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru faptul că, „la 15 iulie 2022, ora 2015, conducând mijlocul de transport de model „Hyundai”, cu n. î. *****, şi deplasându-se pe str. Milescu Spătaru, mun. Chişinău, ignorând prevederile pct. 11 lit. b) RCR, nu avea cuplată centura de siguranţă”.
9. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
10. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
11. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
12. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea

existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.

13. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.
14. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.
15. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
16. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
17. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
18. Așadar, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalității armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
19. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).

20. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.
21. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul Penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.
22. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.
23. Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragere a persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept, or instanța de recurs reiterează că agentul constatator nu a prezentat probe pertinente din care ar rezulta vina persoanei în comiterea faptei imputate.
24. Instanța de recurs atestă că simpla menţiune privind săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 235 alin.(1) Cod contravenţional, fără careva referire în ce constau „regulile de folosire a centurii de siguranţă”, precum şi „actul normativ care stabileşte aceste reguli” (pct. 11 lit. b) din Regulamentul circulaţiei rutiere, aprobat_prin Hotărârea Guvernului, nr. 357 din 13 mai 2009), care se evidenţiază la cea mai superficială analiză a conţinutului procesului-verbal cu privire la contravenţie în privinţa Irinei Ciolac, în opinia instanţei de judecată, nu răspunde prevederilor legii privind autosesizarea agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei, precum şi privind încadrarea juridică a faptei şi indiciile calificative ale contravenţiei.
25. Reieşind din conţinutul acestuia, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare în privinţa Irinei Ciolac, adoptată în baza acestuia de către agentul constatator subofiţerul de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe (f.d.-21), instanţa ajunge la concluzia că acesta nu corespunde exigenţelor legale, or în procesul-verbal cu privire la contravenţie nu este indicată funcţia agentului constatator; în procesul-verbal cu privire la contravenţie nu sunt indicate datele martorului, care a certificat prin semnătura sa refuzul contravenientei Ciolac Irina de a-l semna.

26. Astfel, în calitate de probă, procesul-verbal cu privire la contravenţie în privinţa contravenientei Ciolac Irina nu corespunde exigenţelor prevăzute în art. 425 alin.(5) Cod contravenţional analizate mai sus, iar alte probe plauzibile de către agentul constatator subofiţerul de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru" a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe în susţinerea constatărilor sale, n-au fost acumulate şi prezentate nici până la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, nici după aceasta.
27. În acelaşi timp, analizând procesul-verbal cu privire la contravenţie, întocmit în privinţa contravenientei Ciolac Irina de către agentul constatator subofiţerul de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru" a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe, sub aspectul dreptului la un proces echitabil şi dreptului la apărare, de care beneficiază orice persoană, conform art. 6 CEDO, precum şi art. art. 20, 26 din Constituţia Republicii Moldova, instanţa consideră necesar a menţiona următoarele:
28. Sancţionarea pentru o contravenţie, conform jurisprudenţei CtEDO, este apreciată ca sancţionare penală (§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00) - „Curtea notează preeminenţa acelor care sugerează că acuzaţiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deşi nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al „acuzaţiilor" aduse reclamantului, în sensul articolului 6 § 1 al Convenţiei".
29. În jurisprudenţa sa CtEDO, dezvoltând conţinutul abstract al acestei norme (art. 6 CEDO) a statuat că „autorităţile naţionale trebuie să depună o maximă diligentă cu privire la modul în care se face notificarea „acuzaţiei către cel interesat, deoarece actul de acuzaţie are un rol determinant în procedura penală...".
30. Curtea consideră că, în materie penală, o informare precisă şi completă cu privire la faptele care se reproşează acuzatului şi a calificării lor juridice reprezintă o condiţie esenţială a unui proces echitabil şi că există o legătură evidentă între dispoziţiile art. 6 § 3 lit. a) şi cele din art. 6 § 3 lit. b) în sensul că dreptul de a fi informat cu privire la natura şi cauzele acuzaţiei trebuie privit în lumina dreptului recunoscut acuzatului de a-şipregăti apărarea.
31. Starea de fapt cu care a fost sesizată instanţa este circumstanţiată minimal, îmbrăcând în această din urmă situaţie forma unor norme juridice cu caracter general şi abstract, cu elemente de legătură doar tangenţială cu contravenţia reproşată contravenientei Ciolac Irina.
32. Astfel, din acest punct de vedere, procesul contravenţional în privinţa contravenientei Ciolac Irina nu respectă rigorile mai sus enunţate, prin ce afectează grav dreptul la apărare al acestuia, care, din perspectiva celor analizate, până la moment se află în imposibilitate absolută de a-şi exercita

acest drept, necunoscând ce încălcări concret i se reproşează de către agentul constatator subofiţerul de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe şi în ce circumstanţe au fost comise.

33. Mai mult, aceste încălcări afectează în mod esenţial şi iremediabil fondul cauzei şi nu pot fi înlăturate în careva mod de către instanţa de judecată.
34. În asemenea împrejurări, conform prevederilor art. 445 Cod contravenţional, procesul contravenţional în privinţa contravenientei Ciolac Irina urma să fie încetat, or, procesul-verbal cu privire la contravenţie este lovit de nulitate absolută, însă în privinţa acesteia a fost adoptată decizie de sancţionare.
35. Prin urmare, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare a contravenientei Ciolac Irina, de asemenea, trebuiesc anulate, iar procesul contravenţionale încetat şi din motivul nulităţii vroceselor-verbale cu privire la contravenţie.
36. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recursuri nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acestea urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 mai 2023.
37. În confomitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul agentului constatator, Dilipovici Gheorghe.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11 mai 2023, prin care s-a admis ca întemeiată contestaţia Irinei Ciolac împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia subofiţerului de patrulare a Direcţiei patrulare „Centru” a INSP a IGP al MAI, Dilipovici Gheorghe din 15 iulie 2022, conform cărora Ciolac Irina a fost trasă la răspundere în conformitate cu art. 235 alin.(1) din Codul contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale în sumă de 600 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie și s-a recunoscut după Ciolac Irina dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Diaconu Mihail

Judecătorii Lîsîi Ghenadie

Morozan Ghenadie